

GEKNIPT

‘De wetgever had schitterende bedoelingen, zogenaamd in het belang van het kind. Het is zelfs zo dat **co-ouderschap** de eerste regeling is geworden waaraan men denkt als het gaat over de zorg voor de kinderen. En daar betalen kinderen vandaag de prijs voor. ‘Valieskinderen’ hebben het emotioneel en psychisch moeilijk met het voortdurende verhuizen. Ze zien hun vriendjes, broers en zussen niet wanneer zij dat willen. Kinderen vinden het fijn dat ze beide ouders zien, maar de onstabiele relaties vallen hen zwaar.’

Professor Koen Matthijs van de KULeuven, naar aanleiding van een grootschalige studie over echtscheidingen in België.

DE MORGEN, 25 FEBRUARI 2011

‘De studenten konden de voorbije jaren ook rekenen op de hulp van gespecialiseerde advocaten en onze docenten en assistenten die de verschillende fases mee **begeleiden**. We blijven op hun hulp rekenen, maar we zijn nog op zoek naar alumni die zin hebben om vanuit hun ervaring onze studenten tijdens oefensessies bij te staan.’

Stefan Rutten van de UA zoekt alumni-vrijwilligers om studenten te begeleiden bij internationale pleitwedstrijden.

ALUMNI, HET OUD-STUDENTENBLAD VAN DE UA, MAART 2011

TAALTIP

Geseinde foutjes

Een taalgevoelige oud-magistraat stuurt enkele ambtelijke woorden in die hij liever niet gebruikt ziet.

Een eerste term is het werkwoord *seinen*, in de betekenis die de politiediensten er vaak aan geven: ‘opnemen in een lijst van op te sporen personen of voertuigen, signaleren als op te sporen’. De magistraat zou in de plaats van *geseinde* personen liever *gesignaleerde* of nog beter, *op te sporen* personen zien. Die zouden meteen ook niet meer *geseind staan* maar gewoon *opgespoord worden*. Gelijk heeft hij. Van Dale vermeldt immers bij *seinen* vooral de betekenis die iedereen kent (‘door vastgestelde tekens mededelingen of waarschuwingen overbrengen’, ‘radioberichten uitzenden’). Pas als laatste haalt het woordenboek de strafrechtelijke betekenis aan en plakt er meteen het label ‘algemeen Belgisch-Nederlands’ op.

Een andere, soortgelijke term die de magistraat aanhaalt, is *bijtrede*. Sommigen gebruiken dat om aan te geven dat ze het eens zijn met het standpunt van iemand anders: *ik treed u bij op dat vlak*. Daar zou een mooi alternatief *zich aansluiten bij* zijn: *ik sluit me aan bij de vorige spreker*. Ook hier geeft Van Dale het label ‘algemeen Belgisch-Nederlands’ bij de enige betekenis die het woordenboek opneemt voor *bijtrede*. In dat opzicht verschilt het woord van status met *seinen*: het heeft slechts één betekenis, die dan nog enkel in België voorkomt. Tot slot ergert de magistraat zich aan *vermits*, een woordje dat geregeld opduikt in cassatiearresten. Hij ziet liever *aangezien* of *nu*. Opnieuw kan ik hem alleen maar gelijk geven: niet alleen oogt *vermits* erg ambtelijk en archaïsch, ook hier voegt Van Dale een label toe: ‘algemeen Belgisch-Nederlands, niet algemeen’. Dat label wijkt dus af van de vorige twee, en is veel negatiever. Niet alleen is *vermits* Belgisch, het wordt ook niet algemeen aanvaard door de Belgische sprekers van het Nederlands, een extra reden om het woord niet te gebruiken.

Op die manier komen we tot de kern van de zaak: wanneer is een woord ‘fout’ en wanneer is het ‘aanvaard’, wanneer behoort het tot de standaardtaal? Dat is lang niet altijd zo eenvoudig uit te maken. Op twintig jaar tijd is de visie daarop trouwens grondig veranderd. Tot 1990 was de overheersende opinie bij de ‘spraakmakende gemeente’ dat de standaardtaal en de norm voor goed Nederlands vooral in Nederland te vinden was en de Belgische ‘afwijkingen’ zoveel mogelijk moesten worden vermeden. Tegenwoordig gaan de Taalunie en ook Van Dale meer uit van twee of soms drie grote varianten van de Nederlandse standaardtaal: de voor het hele taalgebied herkenbare standaardtaal, de variant typisch voor België en sinds kort ook de variant typisch voor Nederland.

De Nederlandse Taalunie en voor Vlaanderen zeker ook de VRT positioneren zich op dat vlak als normgevers. De Taalunie doet dat via zijn taaladviezen op www.taaladvies.net. Die adviezen zijn gebaseerd op statistisch onderzoek en enquêtes bij panels. Over *seinen* en *vermits* bevat de site nog geen advies, maar wel over *bijtrede*. Daar bevestigt de Taalunie de visie van Van Dale: *bijtrede* is correct in de betekenis ‘het eens zijn met’ in België. Wil je standaardtaal spreken voor het hele taalgebied, dan gebruik je beter een alternatief zoals *zich aansluiten bij*, *bijvallen*, *meegaan met*, *onderschrijven*, *delen*.

Ook de VRT, die doorgaans wat strenger is dan de Taalunie en meer een voorbeeldfunctie wil hebben, aanvaardt het woord echter als Belgische standaardtaal en maakt er dus geen bezwaar meer tegen. Over *seinen* zegt de VRT-website niets, maar over *vermits* is ze even afkeurend als Van Dale: dat is schrijftalig Belgisch-Nederlands. Je kunt het dus maar beter vermijden.

Conclusie: het ene woord is het andere niet en taal evolueert constant. Terwijl twintig jaar geleden al deze woorden zonder enige nuance zouden zijn afgekeurd, is de norm toleranter geworden tegenover woorden die in het Belgisch-Nederlands als standaardtaal worden aangevoeld. Tegelijk is ook, dankzij de moderne informatietechnologie, de beschrijving van de woordenschat veel verfijnder geworden. Hebt u twijfels, of wil u geen risico nemen, dan blijft de veiligste oplossing uiteraard om standaardtaal te gebruiken die gangbaar is in het hele taalgebied en door niemand op de korrel zal worden genomen. Daarin zult u mij ongetwijfeld *bijvallen*.

Karl Hendrickx

Taaladviseur bij het Rekenhof - docent Rechtstaalbeheersing UA

Hebt u ook een vraag over juridisch taalgebruik?
Stuur ze naar juristenkrant@kluwer.be. Karl Hendrickx beantwoordt ze graag.

Bevoegdheid Centrum voor Gelijkheid van Kansen gedecimeerd?

Een recent arrest van het hof van beroep van Luik lijkt te impliceren dat het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding (CGKR) enkel bevoegd is voor directe discriminatie.

Katayoun Alidadi
Jogchum Vrielink

Het Luikse hof van beroep had er niet veel woorden voor nodig. Met een opmerkelijk arrest van slechts enkele paragrafen dreigen de rechters de werking van het CGKR uit te hollen.

Eerst even wat voorafging. In een vonnis van 26 mei 2010 bestempelde de rechtbank in Huy een algemeen hoofddekselverbod, dat gold in een restaurant annex bowlingzaal, onwettig (zie *De Juristenkrant* nr. 217). Een kankerpatiënte die een hoofddoek droeg, had met haar gezin in het restaurant plaatsgenomen, toen een serveerster haar wees op het verbod, geproclameerd op een bord aan de ingang. De vrouw trachtte haar situatie uit te leggen - ze had haar haren verloren door chemotherapie - maar kon op weinig begrip rekenen en verliet dan maar vrijwillig de zaak. Ze deed nadien wel melding bij het CGKR dat vervolgens de eigenaar voor de rechtbank daagde wegens het schenden van het verbod op indirecte discriminatie. Terwijl directe discriminatie een ongerechtvaardigde ongunstiger behandeling inhoudt op basis van een beschermd criterium, gaat het bij indirecte discriminatie om een praktijk die op zich neutraal lijkt, maar

die toch vooral bepaalde beschermde groepen benadeelt, zonder redelijke rechtvaardiging. In dit geval was het hoofddekselverbod weliswaar gericht op alle klanten, maar voor het Centrum was het duidelijk dat de betrokken vrouw onevenredig benadeeld werd op grond van haar gezondheidstoestand.

De rechtbank volgde die redenering en ging zelfs een stap verder. De voorzitter gaf aan dat verschillende beschermde categorieën van personen indirect werden benadeeld door het verbod. Daarbij dacht hij niet alleen aan personen die om gezondheidsredenen een hoofddeksel dragen, maar ook aan personen die dat doen uit religieuze overwegingen. Zo zou het algemene verbod op hoofddeksels, aldus de rechter, ook indirect discriminerend zijn voor vrouwen die omwille van hun islamitische geloofsovertuiging een hoofddoek dragen en daarom afgeschrikt zouden worden de zaak te betreden. De voorzitter stelde dat er minder verregaande manieren bedacht konden en moesten worden om de doelstellingen van het verbod (hygiëne en het voorkomen van onaangename situaties voor andere klanten) te bereiken. Hij gebod de eigenaar van het restaurant dan ook om op straffe van een dwangsom het verbodsbord te verwijderen.

Onderhoudsplicht na feitelijke samenleving

Auteur: B. Scheers

NIEUW

Online bestellen?

www.kluwershop.be

ISBN: 9789046538708

Bestelcode: BP/RNPS-BI11043

Publicatie: boek

Volume: 182 pagina's

Abonnement: € 51,00 incl. btw

Enmalige aankoop: € 66,29 incl. btw

go.kluwershop.be/RNPS

In dit werk zal aandacht worden besteed aan de hypothese waarbij (minstens) één van de **feitelijk samenlevenden beslist een einde te maken aan de relatie**. De beëindiging van de feitelijke samenleving door het overlijden van één van de partners komt daarbij slechts aan bod voor zover de vergelijking met het uiteengaan van de partners kan worden gemaakt. Binnen de hypothese van de beslissing om uiteen te gaan zal, waar relevant, de vergelijking met Nederland en Frankrijk worden gemaakt.

Na een korte situering van de feitelijke samenleving, een beknopt overzicht van de persoonlijke en vermogensrechtelijke verhoudingen tussen feitelijk samenlevenden en een blik op de beëindiging van de relatie, zal een antwoord geboden worden op het centrale thema van dit werk: **Bestaat er een onderhoudsplicht na het uiteengaan van feitelijk samenlevende personen?**

'Onderhoudsplicht na feitelijke samenleving' is verschenen in de reeks Notariële Praktijkstudies.

Bekijk de volledige inhoudstafel online:

go.kluwershop.be/RNPS

Kluwer

a Wolters Kluwer business

11-0128-2

BESTELLEN IS MAKKELIJK: bel 0800 14 500

Fax 0800 17 529 • info@kluwer.be • www.kluwershop.be

> NIET OP DE LIJST

Het Luikse hof van beroep hervormde de uitspraak, met mogelijk verregaande gevolgen voor het Centrum. Het hof staat in zijn uiterst summiere analyse enkel stil bij één artikel uit de oprichtingswet van het CGKR. Het geeft aan dat artikel 2 van die wet bepaalt dat het Centrum als opdracht heeft 'het bevorderen van de gelijkheid van kansen en het bestrijden van elke vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur op grond van' een aantal limitatief opgesomde discriminatiegronden, waaronder etnische afstamming, geloof

Het hof bekijkt de bevoegdheidsvraag van het Centrum alleen vanuit artikel 2 van de oprichtingswet. Dat is een vreemde keuze. In artikel 2 gaat het namelijk niet over de bevoegdheden van het Centrum, maar om de algemene opdrachten van de instelling. (Foto: Jozef De Witte van het Centrum)

of levensbeschouwing en huidige of toekomstige gezondheidstoestand.

Vervolgens verklaart het hof, in opvolging van het advies van het openbaar ministerie, de oorspronkelijke vordering onontvankelijk omdat 'la requête originaire n'était fondée sur aucun des critères prévus par la loi pour ester en justice'.

Hoewel het niet uitdrukkelijk zo wordt gezegd, lijkt de redenering van het hof erop neer te komen dat de oprichtingswet van het Centrum de instelling enkel zou machtigen om op te treden in rechte in zaken van directe discriminatie, dus die zaken waarin een onderscheid rechtstreeks gebaseerd is op een van de uitdrukkelijk opgesomde criteria in de wet. Nu dat met het kledingvoorschrift niet het geval is, zou de juridische grondslag ontbreken voor de vordering van de instelling. Het CGKR geeft op zijn website te kennen 'verwonderd' te zijn door de uitspraak en bij zijn standpunt te blijven dat het 'gaat om indirecte discriminatie op basis van de gezondheidstoestand'.

VRAAGTEKENS

Het aanvaarden van de lezing door het Luikse hof zou verregaande gevolgen hebben voor het CGKR. Niet alleen zou de instelling niet bevoegd zijn voor indirect onderscheid, hetzelfde zou mogelijk het geval zijn voor andere verschijningsvormen van discriminatie, zoals de weigering om te voorzien in redelijke aanpassingen voor personen met een handicap. Ook in die situaties is het onderscheid immers niet rechtstreeks gebaseerd op een beschermde grond, maar 'slechts' onrechtstreeks. En hoe zit het in deze redenering met de bevoegdheid voor negationisme? Kortom, de lezing lijkt een belangrijk deel van de werking van het Centrum in het gedrang te brengen.

De vraag is echter of de interpretatie van het Luikse hof wel hout snijdt. Dat is volgens ons niet het geval. Om te beginnen geeft het hof een zeer betwistbare uitleg aan artikel 2 van de oprichtingswet van het Centrum. In die bepa-

ling wordt uitdrukkelijk gesproken van een opdracht om 'elke vorm van onderscheid' te bestrijden. Dat herleiden tot enkel direct onderscheid, terwijl in de betrokken discriminatiewetgeving sprake is van zowel direct als indirect onderscheid lijkt niet de meest voor de hand liggende lezing.

Verder bekijkt het hof de bevoegdheidsvraag alleen vanuit artikel 2 van de oprichtingswet. Dat is een vreemde keuze. In artikel 2 gaat het namelijk niet over de bevoegdheden van het Centrum, maar om de algemene opdrachten van de instelling. De eigenlijke bevoegdheden zijn verderop in de wet terug te vinden, in artikel 3. Het vijfde onderdeel van dat artikel gaat specifiek over het optreden in rechte en laat geen twijfel bestaan over de bevoegdheid van het Centrum, stellende dat het bevoegd is 'om in rechte op te treden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van' onder andere de antidiscriminatiewet, de antiracismewet en de negationismewet 'aanleiding kan geven'. Een overeenkomstige bepaling is opgenomen in alle opgesomde wetten zelf. Artikel 29 antidiscriminatiewet en artikel 32 antiracismewet bepalen bijvoorbeeld dat '[h]et Centrum kan (...) optreden [in rechte] in de geschillen waartoe deze wet aanleiding kan geven'. Het is moeilijk te begrijpen waarom het Luikse hof van beroep aan deze bepalingen voorbijgaat. Bij toetsing van de laatstgenoemde bepalingen oordeelde het Grondwettelijk Hof bovendien dat het feit dat het Centrum 'in rechte [kan] [op]treden in de geschillen waartoe de antiracismewet en de algemene antidiscriminatiewet aanleiding kunnen geven' - dus opnieuw zonder beperking of voorbehoud - 'niet zonder redelijke verantwoording [is]' (GwH 12 februari 2009, nr. 17/2009, B.99.1-2). In de rechtspraak van gewone rechtbanken en hoven wordt de bevoegdheid van het Centrum voor indirecte discriminatie dan ook probleemloos aanvaard.

Ten overvloed laten ook de parlementaire voorbereidingen van de (herziene) CGKR-op-

richtingswet en de discriminatiewetgeving geen twijfel bestaan over de bedoeling om de instelling ook bevoegd te maken voor indirecte discriminatie. De wetgever zag het verbod op indirecte discriminatie bij uitstek als middel om (ook onbewuste) maatschappelijke uitsluitings- en benadelingsmechanismen open te breken en de bevoegdheid van het Centrum werd op dat vlak essentieel geacht.

TRIAS

Over de bevoegdheid om op te treden in rechte door het CGKR kan en mag uiteraard wel gediscussieerd worden. De (verplichte) benadering op Europees vlak (in de zogenaamde rasrichtlijn) is dat enkel organisaties uit het middenveld de mogelijkheid moeten hebben om op te treden in rechte (artikel 7, lid 2 rasrichtlijn), maar dat dit niet het geval is voor de 'organen voor de bevordering van gelijke behandeling', waarvan het CGKR de Belgische variant is. Die organen moeten slachtoffers kunnen 'ondersteunen en assisteren' (artikel 13 rasrichtlijn), maar een verplichting om te kunnen ageren op juridisch vlak vloeit niet voort uit de richtlijn of uit andere internationale instrumenten. Het gaat dus om een keuze die elke lidstaat zelfstandig kan maken. In België houdt die keuze momenteel evenwel eenduidig in dat het Centrum bevoegd is voor alle geschillen waartoe de discriminatiewetgeving aanleiding kan geven. Het is niet aan rechters om lijnrecht in te gaan tegen die onmiskenbare wil en wetteksten van de wetgever.

(De auteurs zijn verbonden aan de K.U.Leuven en werkzaam binnen RELIGARE, een Europees project (KP7) over recht en religie)

Luik 22 februari 2011, onuitg.

www.legalworld.be (button rechtspraak)

- ✓ Genoeg van dubbel werk?
- ✓ Klaar voor digitale dossiers?
- ✓ Tijd voor efficiënte tijdsregistratie?
- ✓ Al eens gedacht aan écht thuiswerken?
- ✓ Nood aan beveiliging van uw dossiergegevens?

Kom naar een van de gratis Kleos Brunch & Browse sessies

en katapulteer uw kantoor nog voor de lunch de toekomst in.

Ontdek de meerwaarde van de kantoorsoftware **Kleos**.

Schrijf u samen met een administratieve medewerker of confrater in :

➔ www.kleos.be/BrunchAndBrowse

 Kluwer
a Wolters Kluwer business

Maak bovendien kans op een spectaculaire gratis kantoorupgrade!
U vindt het volledige wedstrijdreglement online.